

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSO

Ara hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.141.

Kövessük Kecskemét példáját

Magyarország népe igaz örömmel vette tudomásul a Kormányzó Úr legfelsőbb kéziratát, amely szerint a magyarság élet-halál harcában vitéz magatartást tanúsító honvédeket a kitüntetésen kívül jutalomban is részesíti a nemzet.

A legfelsőbb kézirat útmutatást jelentett és jelent arra mindnyájunk részére, hogy minden erőnkkel álljunk azok mellé, akik érettségük a legnagyobb áldozatokat vállalják.

Tudtuk, hogy a Kormányzó Úr szava nyomán egymásután jelentkeznek majd a vármegegyék, a városok, a falvak, hogy a maguk segítségét is felajánlják a nemes célra, a megdicsőült hősök családjának, a hadirokkantoknak, a vitézeknek megsegítésére.

Elsőnek Kecskemét jelentkezett. A nagy magyar város alig egy-két nappal a legfelsőbb kézirat megjelenése után elhatározta, hogy egy millió pengő értékű házhelyet és földparcellát oszt ki az új világháború kecskeméti hadiözvegyei, hadirokkantjai és hősei között. Kétszázhusz házhely és nyolevan katasztrális hold föld áll most Kecskemét nemes városának rendelkezésére s ezt maradéktalanul odaadja a hadiözvegyeknek, hadiárvánoknak, hadirokkantoknak s a kitüntetett hősöknek.

Kecskemét az első város, mely máris felajánlotta szívét-lelkét, javainak egy részét a hősök számára, az első, de nem az utolsó. Nemes példája fátylaként világít az országban s egyetlen percig sem kétséges, hogy egymásután jelentkeznek majd a közsületek. A nagy közdelem, a boldogabb magyar jövőöért vívott harc nemcsak Kecskemét fiaitól követelt áldozatot. Békéscsabának, Kolozsvárnak, Ujvidéknek, Kassának és minden magyar városnak vannak hősei. Nevük kitörölhetetlenül vésődött szívrünkbe. Sosem felejtjük el a megdicsőült hősöket, naponta találkozunk a hadiözvegyekkel, a nemzetért életüket feláldozott honvédek árván maradt gyermekeivel s a kitüntetett élő hősökkel, nap mint nap előttünk áll az a kötelességünk, melyet teljesíteniünk kell itt Békéscsabán is.

Ez a város mindig az első között jár a nagy nemzeti megmozdulásokban. Biztos, hogy így lesz most is, mert nemcsak a város vezetősége és képviselőtestülete, hanem népe is vallja, hogy a hősökért mindent meg kell tennünk idehaza, mert a külső és belső front együttműködése hozza meg a magyar álmok valórválását.

Sz.

Berlin zavarosnak és semmitmondónak tartja a quebeci konferenciáról kiadott zárónyilatkozatot

Egyre jobban elmélyül az ellentét az angolszászok és a bolsevisták között

Isztanbul, augusztus 25.

Mint a brit hírszolgálat jelenti, Churchill és Roosevelt Quebecben kedden a következő nyilatkozatot adták ki:

— Az angol-amerikai háborús értekezlet, mely augusztus 11-én kezdte meg tárgyalásait Quebecben, a kanadai kormány vendégszerető fogadtatása mellett, immár befejezte munkálatait. A világon folyó hadműveletek valamennyi színterét megvizsgálták azoknak az újabb kiegészítő eseményeknek a világánál, amelyek az elnök és a miniszterelnök május végén Washingtonban tartott értekezlete óta történtek. Meghozták a szükséges döntéseket a két nemzet hajóhadainak, hadseregeinek és légi-erőinek további fokozatos hadműveletei számára. Tekintettel arra, hogy ezek az erők a földgolyó különböző részein állnak folytonos harcban az ellenséggel, feltétlenül szükséges, hogy a háború irányításának esúcsán fenntartsák a teljes együttműködést, mind a célokban, mind pedig a módszerekben. Az újabb értekezletek ezentúl valószínűleg rövidebb időközökben válnak majd szükségessé, mint ezelőtt, abban a mértékben, ahogy az Egyesült Államok és a brit birodalom háborús erőfeszítései kiterjeszkednek és elmélyülnek. Nem jelentenének semilyen segítséget a harcbanálló csapatok számára, ha bármilyen nyilatkozatot tennének a hozott döntésekről.

Ezek a döntések csupán a hadműveletek során válhatnak majd ismertté. Mindazonáltal ki lehet jelenteni, hogy a vezérkarok vezetőinek katonai megbeszélései igen széles körben vonatkoztak a Japán elleni háborúra és a Kínának nyújtható hathatós segítségre. Soong külügyminiszter, Csangkaisiek képviselője résztvett ezeken a megbeszéléseken. Ezen a területen, akár csak az európai területen, Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök tanulmányozták és jóváhagyták a kombinált ve-

zérkarok főnökeinek egyhangú javaslatait. Megegyezés történt a katonai hadműveletek alapját képező, vagy a kapcsolatban lévő politikai kérdések tekintetében is. Elhatározták, hogy még ez év vége előtt újabb értekezletet tartanak a brit és amerikai hatóságok között és minden értekezleten megegyezésre jutnak a Szovjetunióval. A Németország és Olaszország elleni háborút érintő döntésekről teljes jegyzéket terjesztenek a szovjet kormány elé. Fontolóra vették az értekezleten a francia felszabadítási bizottsággal való kapcsolatok kérdését is. Ugy tudják, hogy e hét vége felé kormánynyilatkozatot adnak ki szövetséges részről.

Berlin, augusztus 25.

Német körökben rámutatnak arra, hogy a quebeci konferenciáról kiadott zárónyilatkozat zavaros és semmitmondó. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy az angolszászok máris további értekezleteket jelentettek be.

Lisszabon, augusztus 25.

Churchill után Roosevelt is nyilatkozott. Kijelentette, hogy az egyesült nemzeteknek egységesnek kell lenniük a quebeci döntések véghezvitele érdekében. Hangoztatta, hogy a háború az egész világra kiterjed.

Zürich, augusztus 25.

A quebeci konferencia befejeződött. Churchill már csak néhány napig marad Kanadában, mert szombaton már a londoni rádióban akar beszédelni intézni Anglia népéhez. Hull amerikai külügyminiszter Soong csungking-kínai külügyminiszterrel már tegnap este eltávozott Quebecből s Washingtonba utazott Stimpson amerikai hadügyminiszter is.

Stockholm, augusztus 25.

A Szovjet és az angolszász szövetségesek között egyre érezhetőbb az elhidegülés. Nagy kérdőjel áll fenn a bolsevista és demokrata szövetségek között s ez meg is marad mindaddig, amíg nem tisztázzák a szövetségesek közötti kapcsolatot.

Stockholmi jelentés a finn béketapogatódzásról

Stockholm, augusztus 25.

Mint jelentik, bár a figyellem a quebeci konferencia felé irányul, előtérbe került a finn béketapogatódzás ügye is. Nem hivatalos jelentés meg erősíti azt a hírt, hogy a finn szak-

szervezetek vezére és brit szakszervezeti vezetők között megbeszélés folyt Stockholmban. Ennek során felmerült a finn béke kérdése is. A tárgyalásnak azonban nem volt hivatalos jellege.

A berlini svéd követség tagjainak egyrésze elhagyta a német fővárost

Stockholm, augusztus 25.

Hivatalosan közölték, hogy a berlini svéd követség részben elhagyta

a német fővárost. A berlini svéd kolónia iskolájában beszüntették a tanítást.

Darmol a legelterjedtebb és legrégebbi csokoládés hashajtó. 35 éve milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

Páncéltörő fegyverek

Írta: BENARY alezredes

Ósrégi már a lövedék és a páncél harca. Gyökerei már abba az időbe nyúlnak vissza, amikor a harcosok ragyogó ércbe öltöztek. Az acélhegyű nyíl és lándzsa voltak az első lövedékek, melyek megkísérelték az új páncélruha áttörését. De csak a lőpor felalásával nyert a lövedék nagyobb jelentőséget. Azóta — habár már sokszor úgy látszott, hogy legyőzi az ősi ellenfelet, ez is folyton megújult, ellenállása erősödött, akár azáltal, hogy megvastagodott, akár úgy, hogy az ércet különlegesen kemény ellenállású fémekből öntötték, vagy több réteg érclapot halmoztak egymásra.

Hamarosan súlyos lett ahhoz, hogy a harcos testére öltse. Ehelyett állásokat, bunkereket, tornyokat, hajó és repülőgéptörzseket fedtek be vele, pajzsként állították ágyúk és gépfegyverek elé és mozgó tűzforrásokká tették segítségével a páncélcocsivá kiépített gépjárműveket,

Ujra és újra felvette a lövedék a harcot a páncél ellen, valahányszor átütő ereje megerősödött, újszerű páncélzatukon megtört, új utak nyíltak a változott helyzethez való sikeres alkalmazkodásra. A gyalogosfegyver és válfajai olyan lövedékeket kaptak, melyek a legjobb minőségű 8,5 mm vastag acéllemez is áttörték 400 méter távolságból, 100 méternyre pedig áttörték a hasonló minőségű 10 mm vastag páncéllemez is. A szárazföldi és hajótűzéség gránátjaira is páncélfegyverek vagy különleges formájú kupakot helyeztek.

Amikor megjelentek a páncélcocsik, újfajta különleges páncéltörő fegyverek születtek. Ide tartoznak szorosán véve a páncéltörő puskák, nehéz gépfegyverek és a különböző páncél elhárító kaliberű ágyúk. Ezeknek a fegyvereknek a lövedékei vagy robbanógránátjai úgy készültek, hogy a páncél áttörése után, az ellenséges rohamkocsi vagy bunker becsúszásában robbannak és feszítőerejükkel és szilánkjaikkal mindent elpusztítanak. A megfelelő áttörőerőt ezek a lövedékek óriási kezdősebességük által érik el. Ez az óriási kezdősebesség teszi a léghárító ágyúkat is páncéltörővé. Általánosan értelemben a páncéltörő fegyverekhez sorolható minden gránátvető és torpedóvető is.

A páncéltörő fegyverek vagy

saját állványukon állanak és önálló egységbe vannak besorolva mint a léghárító és páncéltörő ágyúk, vagy pedig rokon fegyvereknek, mint pl. gyalogos egységek keretébe tartoznak, de be lehetnek építve rohamkocsikba, repülőgépekbe és páncélcocsikba.

Külön helyet foglalnak el a páncéltörő fegyverek között a robbantó készülékek, aknák stb., melyeket a páncélcocsok által veszélyeztetett területre előzetesen

leraknak, vagy pedig vakmerő emberek a páncélcocsik vagy páncélos állások közvetlen közelében viszik és úgy robbantják fel őket.

A német hadsereg páncéltörő fegyverei a jelen háborúban sikert sikerre halmoztak. Az Orel Bjelgorodi kettős csatában 6000 szovjet páncélost semmisített meg, vagy tették harcképtelenné három hét alatt egy szűken határolt területen.

A honvédelmi miniszter jelentést tett Kállay miniszterelnöknek

Budapest, augusztus 25. Kállay Miklós miniszterelnök kihallgatáson fogadta Csataj Lajos honvédelmi minisztert. A miniszter jelentést tett a kormányelnöknek legutóbbi útjáról.

Kivonultak a zsidók az Árpád-strandfürdőből

kedden délelőtt.

Mint minden nap, kedden délelőtt is nagyszámú tömeg volt kint a fürdőben, hogy a vízben keressen üdülést a kánikula ellen. Ide, az Árpád-fürdőbe jártak fürdeni a leventeparancsnokképző-tábor tagjai is, akik közül többen kint voltak már a fronton is, fegyverrel a kezükben védtek a hazáit, a magyar családok békéjét, nyugalmát. A leventeparancsnokképző tábor tagjai mindig nagyszerű, katonás rendben érkeztek az Árpád-fürdőbe. Az ország legkülönbözőbb városából és községeiből jöttek össze Békéscsabán, hogy a tábor befejezése után megint szétszédjenek s tudásban gyarapodva végezzék komoly, nagy nemzeti célt szolgáló feladataikat: a nemzet reményességének, a magyar ifjúságnak oktatását és nevelését. A tábor hallgatói külön szint jelentettek Békéscsabán. Büszke örömmel nézte őket a keresztény lakosság s a város előzékenysége biztosította részükre az Árpád-fürdőben való fürdést, melyet kedden délelőtt jellemző módon zavart meg egy éretlen zsidó lány. Amikor ugyanis a leventeparancsnokok csapata megérkezett a fürdőbe, a fiatalok zsidó lány felháborítóan sértő megjegyzéssel

fejezte ki azt az érzést, mely őt s a zsidóságot eltölti a leventék, a leventeintézmény iránt. Kijelentését többen is hallották s természetesen, hogy nyomban felelősségre vonták érte. A felháborodás érthetően olyan nagy volt, hogy csapán azért nem robbant ki betillegességben, mert nő tette a megjegyzést. A zsidó lány igazoltatása után elhagyta az Árpád-strandfürdőt s pánikszerű meneküléssel eltávozott minden zsidó kedden délelőtt az Árpád-fürdőből.

Az eset híre futótűzként terjedt el kedden délután a városban. A keresztény lakosság érthető és jogos felzúdulása elementáris erővel annak a régi követelésnek megismétlésével jut kifejezésre, hogy haladéktalanul tiltásuk ki a zsidókat az Árpád-fürdőből. A keresztény társadalom türelmetlenül tartja, hogy akkor, amikor sok helyen régen kiiltották a zsidókat a fürdőből, Békéscsabán ilyen incidensek történhetnek meg. A keddi délelőtti botrány megismétlődését meg kell akadályozni, már pedig a hasonló incidensek megismétlődése csak azzal előzhető meg, ha minél előbb, lehetőleg még a mai napon kiteszik a táblát az Árpád-strandfürdő elé, hogy »Zsidónak belépni tilos!«

Krim, az elnyomatás és a harcok hazája

Az ukrajnai kormánybizottság hat közigazgatási kerülete közül Krim 22.900 négyzetkilométernyi területével a legkisebb. Lakosainak száma 662.000. Ez a terület azonban elnevezése ellenére nem foglalja magában a nyugaton és délen a Fekete-tengertől, keleten pedig az Azov-tengertől határolt Tauri-félszigetet, mely jelenleg még katonai fennhatóság alatt áll. Krim közigazgatási kerület székhelye Melitopol.

A vonat a Dnyeper-menti Chersonnál homokos, feketésszínű föld-

ken robot keresztül a határon Nikolajev és Krim kerületek között. Itt a folyó forrásvidékén a talaj humusztartalma mindössze 1-2%, míg egyebütt a feketésszínű földet 6% humuszt is tartalmaznak. Megfelelő trágyázás mellett azonban megterem ezeken az aránylag soványabb földeken szépen a szőlő, dohány és bizonyos gyümölcsfajták is, csak a zöldséges kertek igényelnek külön öntöző berendezéseket. Beljebb haladva, valamivel elevebb növényzetű steppéken visz keresztül az út,

Motorkerékpárra

védőszemüveg

kapható a „Körösvidek”-boltban

sötét, 2-3% humusztartalmú termékeny agyagos földeken. Aki azonban már német földeken utazott keresztül, melyeknek humusztartalma nem haladja meg az 1 százalékot, látva ezeket a sovány növényzetű steppeket, az egész óriási területre jellemző külterjes gazdálkodás eredményét, kétségbe vonja e talaj nagyfokú termékenységét. Ugyanezen a talajon egy német telepes Askania-Novában növény- és állatparadicsomot teremtett. Mesterséges öntözés segítségével parkszerű erdőt és botanikus kertet varázsolt elő, melynek növényzetét és állatvilágát a német fennhatóság védettnek nyilvánította.

A félsziget legnagyobb városa Szimferopol, tatárul Akamezedzsit, ami fehér mecsetet jelent. A fehér mecsetet azonban, amelyről a tatárok a várost elnevezték, még 1930-ban lerombolták a bolsevisták. Hasonló sorsa jutottak a tatár történelem egyéb emlékei is. A bolsevisták, mint az összes általuk legigazított népeknél, a krimi tatárok történelmébe is vérrel irták be a nevüket. Mikor a tatárok 1917-ben kikiáltották az önálló krimi köztársaságot, a szovjet megszállta és rémuralma alá kényszerítette a félszigetet. Ötezer tatár állt akkor szemben 60.000 bolsevistával, végülis kénytelenek voltak a hegyekbe menekülni. Vezetőjüket a vörösök borzalmas módon kivégezték. A német csapatok megjelenését Krim félszigeten 1918 áprilisában lelkesedéssel fogadták, a tatárok a Krimet újra megszálló német csapatokban és azok szövetségeseiben megmentőket látták és országszerte ünnepelték őket. Tatár önkéntesek tízezrei küzdenek ma a német katonák oldalán a bolsevizmus ellen, melynek rémuralma kb 80.000 személyt, férfit és nőt vegyesen ragadott ki soraiból, hogy szörnyű halállal pusztítsa el őket. A félsziget kedvező fekvése folytán már ősidők óta itt összegyűlt legkülönbözőbb népekből álló lakosságnak ma együttdét képezi a kb 200.000 főnyi tatárság.

A 15-ik század elején a félsziget még a török Porta fennhatósága alá tartozott, 1475-ben török vazalluskánsság lett. 1783-ban, mikor cári csapatok szállták meg Krimet, nehéz idők következtek a krimi tatárokra. Az erőszakos gyarmatosítás és oroszosítás s a tatárok tulajdonjogának semmibevevése következtében a tatárok tömegével vándoroltak ki hazájukból Törökországba és a Balkánra. A krimi háborúk két és fél millióról egy millióra apadt a lakosság száma, akik természetesen az elnyomó cári csapatok ellenségeihez húztak. A múlt század hatvanas éveiben újabb félmillió tatár kényszerült hazája elhagyására. Szivettépő jelek között búcsúztak akkor ezek a sorsüldözöttek, sokan térdreborultak és sirva csókolgáltak meg őseik földjét. Ez a nép ma őszinte barátsággal és meggyőződéssel harcol a német katonák oldalán jogaiért és a szebb jövőért.

Minisztertanács volt kedden

Kedden a kormány tagjai, Kállay Miklós miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak. Előzetesen a gazdasági miniszterek és államtitkárok gazdasági miniszteri értekezletre ültek össze.

Eltűnő magyar árnyak nyomában...

Kakas István
kalandos utazása Iránba

Magyarország volt az első európai államok egyike, amely Iránba követet küldött.

Ki volt az első magyar ember Irán földjén?

Az első magyar követ, aki először tette lábát az ősi Irán, akkori néven Perzsia földjére, igen egyszerű származású ember volt. Kakas Istvánnak hívták. Nagypapja vidéki polgár, édesapja pedig Kolozsváron kereskedő volt. A kolozsvári üzletember, Kakas András azonban fiának, a Pista fiúnak már jó nevelést, tanulmányokat és egyetem végzését tette lehetővé. Az apa szorgalmával és jó üzleti érzékével idős korára nagy vagyont tett szert és fiának már minden földi jót nyújthatott. Kakas István külföldön végezte el az egyetemet és így az olaszországi Pádua városának egyetemi anyakönyveibe máig is örzik az egykori bejegyzést: »Stephanus Kakas Tronsylvanus« — »Kakas István Erdélyből«. Veress Endre professzor, az ismert történész találta meg Kakas egyetemi és egyéb adatait is. Eletrajzát is ő írta meg.

Ekkoriban Báthory uralkodott Erdélyben. A hiboros-fejedelem diplomáciai összeköttetésben állott Európában majdnem valamennyi udvarával. A legfejlettebb külképviselete volt talán az egész akkori Európában.

Első nagyobb diplomáciai útjára a kolozsvári kereskedő fia akkor indult, amikor a török, megszegve a békeszerződést, Báthory Erdélyországnak határait kezdte dúlni és lassan vagy 100 falut elhódított a határszéleken.

Báthory jól tudta, hogy a határmenti török pasáknak csak Konstantinápolyon át lehet hatni. Így hát azon törte a fejét, hogy tudná a konstantinápolyi nagyurak hajlandóságát megnyerni. Kakas István állott elő urának a legjózanabb javaslattal: küldje el őt Londonba, Erzsébet angol királynőhöz, aki eddig is érdeklődött Erdély dolgai iránt, ő, Kakas, biztosítja a fejedelmet: rá tudja venni a királynőt, hogy utasítsa sztambuli követét, lépjen közbe a nagyvezérnél Erdély érdekében. Így is lett: Kakas útnak indult és Németországon át felhajózott a tengerig, onnan meg Londonba vitorlázott. És ime: siker koronázta útját, mert Erzsébet személyes kihallgatáson fogadta Essex gróft, híres kegyence közvetítésére. És Kakas még azt is elérte, hogy a királynő személyes utasítást adott konstantinápolyi követének, Barton Eduárdnak, hogy lépjen közbe az erdélyi határmenti pasák megfélemlésére. Kakas diadallal jött haza: az első csatát megnyerte.

Kakas István diplomáciai hírnevét megalapozta ez a siker. Egész Erdély arról beszélt, micsoda fényes és pompával fogadták Kakast Londonban. Rudolf császár és király is feleszmélt Kakas tehetségére, vállalkozó kedvére és nyelvtudására és megkérdezte tőle, nem volna-e hajlandó Perzsiába (a mai Iránba) elutazni, követséget vezetni a sahhoz? Kakas, némi habozás után igent mondott. Felszerelte magát és kis expedícióját a szükséges holmikkal: fegyverekkel, pénzzel és ajándékokkal és kísérettel. A bécsi kincstár mindent fizetett. Kakas maga mellé vette a fiatal Tectander György iródeákot, amit igen jól tett, mert ez naplót ve-

zetett és ez maradt az utókorra. 1608-ban már könyvalakban is megjelent Meissenben. A címében Tectander elmondja, hogy tulajdonképpen nem az ő »Prezsiai útját«, hanem »Stephan Kokasch de Zalancken« követ útját beszéli el.

Volt mit elbeszélni. Hogy kerül az ember a XVII. század elején Perzsiába? Kakas is ezen törte a fejét. A térképek és útleírások halmazát vásárolta össze. A végén a Priga—Krakkó—Moszkva—Nizsni—Novgorod—Czariczin—Asztrachán útvonal mellett döntött. Az út első fele simán folyt le. Moszkvában a cár még kihallgatáson is fogadta és fegyveres kíséretet adott mellé. A befagyott Volgán szánkón folytatták Közép-Oroszországból útjukat. A Tatár-földre érkezve, a nogaj-tatók sok támadását kellett elhárítaniok. Végül is azonban sikerrel elérték a Káspi-tengert, melynek túlsó felén már Perzsia barátságos földje várta őket. A perzsák ekkor is igen művelt és

udvarias nép hírében állottak.

Viharos tengeren — Tectander feljegyzéseit szerint — három hétig hánykódtak. Aztán elsímult a tenger és útjukat simán folytathatták, míg nem Langeránban, immár perzsa földön, partoi nem értek. A kikötőhatóságok elolvasták Kakas ajánlóleveleit, melyeket odahaza már arab betűkkel fogalmaztatott meg a bécsi kancellária. Kakas maga is beszélt elég tőrhetően törökül. A város előjárója fegyveres kísérettel küldte tovább a követet Iszphán főváros felé. Tectander feljegyezte, hogy Kakas még ekkor is, betegen, a sah előtt elmondandó beszédét gyakorolta útközben. Betegen, mert Kakas a hajón vérhast kapott. A láz egyre erősebb lett és néhány nap múlva meg kellett útjukat szakítani egy faluban. A barátságos perzsa falu neve Lahidsán. Itt lehelte ki lelkét Kakas István, az Ázsiából jött magyaroknak Ázsiába visszatért utóda. Itt is temették el és titkára egyedül folytatta útját a fővárosba. At is adta üzenetét a sahnak — és nemsokára egyszerre indul meg a támadás a török ellen: rivalisa a perzsa sah és a nyugati hatalmak részéről. És tudjuk, hogy eredményesen.

Kerekesházy József

Spanyol lapok
Magyarország életerejéről

Madrid, augusztus 25.

Az Arriba és az El Espanol című lapok Suarez tollából cikket közölnek Magyarországról. Suarez az Arriba-ban az olasz események Magyarországra való hatásának ismertetése után azt írja, hogy Magyarország a vitalitás országa, amely békében akar élni. Kár volna Budapest

hidjaiért és palotáiért, ha céltalan légitámadás érné őket. Az El Espanolban Suarez azt írja, hogy Spanyolország és Magyarország a mai offenzívával ugyanaz ellen a távoli ellenség ellen küzd. Mindkét ország a mai háború után a tönkretett Európának maradványait és emlékeit igyekszik minden erejével megvédeni. (MTI)

Az angolszászok
idegháborújára a német
fegyverek adják meg
a választ

Berlin, augusztus 25.

A Német Távirati Iroda jelelti: A szövetségesektől bejelentett úgynevezett idegháborút a német nép ellen a német sajtó úgy jellemzi, mint amely már eleve megbukott kísérlet, mert — mint a lapok kiemelik — ugyanolyan mesterkedésről van szó, amelyet a német nép már az első világháborúból ismer.

A Deutsche Allgemeine Zeitung az ellenség bujogató szándékait dőre ábrándnak mondja és többek között ezt írja: A német nép az 1914 utáni tapasztalataiból jól tudja, hogy mit adjon az ellenség szavaira és a világ többi része is tisztába jött vele, hogy a szóhadjárat csak keveset, vagy semmit sem jelent, ha nem támogatja azt a tények meggyőző ereje.

A Nachtausgabe megjegyzi, hogy az ellenségnek emez új »támadó hadjáratára« a feleletet a német katonák és a német fegyverek adják meg a

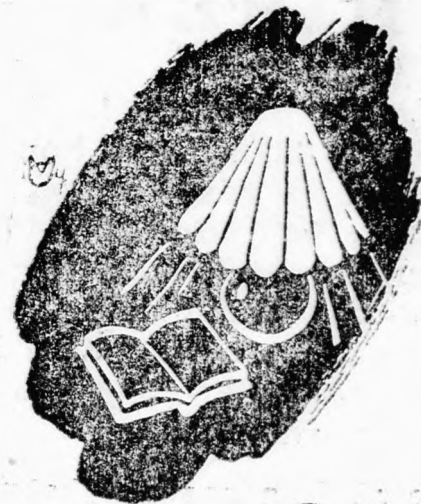
keleti arcvonalon és a déli arcvonalon és mindenütt, ahol brit, vagy amerikai erők Németország elleni szárazföldi háborúra vállalkoznak. A német népnek ma állandóan az lebeg a szeme előtt, hogy a múltban, midőn kiszolgáltatta magát az ellenség agitációjának és Wilson 14 pontjának, ennek hűz éven át tartó munkanélküliség, hadisarc, sorozatos kiábrándulások voltak a következményei, s végül csaknem azzal a veszéllyel járt, hogy a német nép áldozatul esik a bolsevizmusnak. A német nép ma a felső és alsó összefogásából származó tökéletes egységben áll ellenségeivel szemben, és teljesen védve van minden olyan ígérettel és kísérlettel szemben, amely a belső bomlás mérgét akarja beléoltani. Aki Németországgal szemben ezt a fegyvert alkalmazza, az azal csak saját gyengeségét leplezi le. (MTI)

ÁRPÁD Filmszínház

Előadások: hétköznap fél 7, fél 9, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

Szerda, csütörtök, péntek — Egy távoli csendes világ érdekes, békés élete:

BALI (A BOLDOGSÁG SZIGETE)

Este

a nap lassan
és kellemes
befejezése:

Ellopták
egy munkásnő ruháit
a strandfürdőben

Rövid idő alatt kézre került
a tettes

Különös meglepetés ért folyó hó 20-án délelőtt a békéscsabai strandfürdőben egy fiatal gyári munkásnőt, amint fürdés után a közös öltözőbe ment, hogy felöltözködjék. Mikor kinyitotta a fiókot, amelyben ruháit elhelyezte, rémülten látta, hogy ruhája és cipője is hiányzik. Azonnal jelentette az esetet a fürdő egyik női alkalmazotjának és közölte egyben az ellopott ruha szímet is. A fürdő alkalmazottja emlékezett rá, hogy nem sokkal azelőtt egyelőre ismeretlen nő a kérdéses ruhát magára véve sietve eltávozott a strandról.

A fürdő fiatal női alkalmazottja, mivel az volt a feltevése, hogy a ruhát elvívó nő nem békéscsabai, azonnal a vasúti állomásra sietett azzal a szándékkal, hogy ott megkeresi a tolvajt. Az állomáson, az ott várakozó utasok között az első látásra felismerte a keresett nőt. Rögtön jelentést tett a legközelebbi rendőrszemnek, aki a lopással gyanúsított nőt a kapitányságra állította elő.

Az előállított nő, akiről kiderült, hogy ifj. Vágó Andrásné 21 éves berettyóújfalusi lakos, először erősen tiltakozott a lopás vádjá ellen, később azonban a keresztkérdések és a bizonyítékok súlya alatt töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy ő lopta el a gyári munkásnő ruháit.

A rendőrség a beismerő vallomás alapján ifj. Vágó Andrásné további eljárás végett a helybeli kir. járásbírósnak adta át. Az ellopott ruhát és cipőt pedig kiadta a rendőrség a gyári munkásnőnek, aki az boldogan vette át.

— Ezen a héten a Dolesch és a Radó gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

HÍREK

— **Üzenet a frontról.** Krcsmárik János békéscsabai honvéd a K 417 tábori postaszámon meleg szeretettel üdvözli szüleit. Üdvözlését küldi Kuka Ilonkának és mindazoknak is, akik levelükkel felkeresték. Kéri barátait, ismerőseit, hogy minél sűrűbben írjanak neki.

— **Internálják a fogadalmukat megszegő eséplőgéptulajdonosokat.** Kolozs vármegye területén, a eséplés körül több visszaélés nyomára jöttek rá az ellenőrző hatóságok. Több eséplőgéptulajdonos megszegte fogadalmát és visszaéléseivel érzékenyen megkárosította a közönséget. Illetékes helyről nyert értesülés szerint a fogadalmukat megszegő eséplőgéptulajdonosokat a büntető-eljáráson, valamint a költségekre történő további ellenőrzésen kívül, a közellátási kormánybiztosok visszaélések esetén internálhatják.

— **A csanádi r. kath. egyházmegye apostoli kormányzót kapott.** A csanádi érsekpüspök hosszú és kimélettel igénylő gyengélkedése miatt XII. Pius pápa az egyházmegye kormányzására átmenetileg Raskó Sándor eddigi püspöki helynököt apostoli adminisztrátorrá kirendelte. Az apostoli kormányzó már el is foglalta hivatalát.

— **Adományozás.** A békéscsabai vendéglátóipari szakmunkások koszorúmegváltás címén 32 pengőt adományoztak a Magyar Vöröskeresztnek. Az adományért ezúton mond köszönetet a Vöröskereszt helyi elnöke.

— **Baktériumtenyésztés tyúkjában.** A kiütéses tifusz kórokozói apró, mozdulatlan, jól feshető kis testecskék. Nem sikerült azonban még megállapítani, hogy a baktériumok, vagy protozoák csoportjába tartoznak-e. Szaporodásukhoz élő szövetre van szükségük. Ezt a tényét az oltóanyag-nyerésénél értékesítették. A kiütéses tifusz kórokozóját ezért újabban a tojás sárgájában, vagy élő tetvek belében tenyésztik. E célból a tojást a kórokozó befecskendezésével megfertőzik. A szűrés helyét azután ismét elzárják és 10 nap után a tojás sárgáját óvatosan kiemelik a tojásból és megkezdik az oltóanyag előállítását. Ezen oltóanyagra a veszélyeztetett területek egészséges lakosságának beoltásához van szükség.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

— **Tizenhetedik századbeli újságra bukkantak Prágában.** Bár már régen megállapították, hogy a XVII-ik században Prágában egy német újság jelent meg, azelynek kiadója és szerkesztője Johann Arnolt volt, eddig egyetlen példányt sem sikerült találni. Véletlen folytán azonban egy hagyaték felülvizsgálásánál régi német újsággyűjteményre bukkantak és az említett újságnak csaknem egy egész évfolyama fennmaradt. Minden kétséget kizáróan megállapították, hogy ezeket a német újságokat Johann Arnolt a XVII-ik században adta ki Prágában.

**Közeli
birtokot keresek
megvételre**

250-300 holdig. Ajánlatokat „Eladó birtok” jellegre, részletes leírással, ár-megjelöléssel a kiadóhivatalba kérek.

SPORT

Mi történt a mérkőzés után Mezőberényben?

Kavocsk János békéscsabai lakos, Törökvs-szurkoló levelet írt szerkesztőségünkbe. Ebben foglalkozik a mérkőzéssel és felháborodva említi meg, hogy a mérkőzés után olyan jelenet játszódott le, ami mély megdöbbenést keltett a tiszta sportért rajongók körében. Többek között a következőket írja: „A mérkőzés befejezése után a vendéglátó csapat intézője az egyik Törökvs-csapat arcúldötte, utána össze-vissza rugdalta, úgy hogy a csatár eszméletlenül került el a földön. A csabai játékos élesztgetés, locsolás után tért eszméletre.” Levele további részében hangsúlyozza, hogy a sport megcsúfolása volt az a botrányos eset, ami a mezőberényi pályán a mérkőzés után lejátszódott. Annak a reményének ad kifejezést, hogy az esetről a hivatalos tényezők is tudomást szereznek

s a jövőben sehol sem történik meg hasonló eset.

Értesülésünk szerint a Törökvs a botrányos eset miatt illetékes helyen feljelentést tesz mind a MSE, mind pedig a MSE intézője ellen, az ügynek tehát folytatása lesz.

Tenisz

A Timkó Lóránt (B. MÁV)–Káplán József (Testvériség) páros az országos vasutas tenisz bajnokságon a leventepárosban másodikként

Timkó kiválóan szerepelt. Az egyéni elődöntőn egy nyert játszma után a másodikban 2:1-re vezetett, akkor megsérült és a versenyt kénytelen volt feladni. A kiválóan szerepelt csabai vasutas teniszversenyzőt szép „Mátyás király érdeméjjel” jutalmazta a MÁV Sportliga.

— **Felvétel a debreceni egyetemre.** A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem református hit-, jog- és állam-, orvos-, bölcsészettudományi, ennek matematikai és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1943-44. tanév I. félévére szeptember hó 1-16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16-20-ig, rectori engedéllyel szeptember 21-30-ig lehet.

Fizessen elő a Körösvidékre!

MAVAUT autóbusszmenetrend

Ervényes 1943 augusztus 7-től.

Békéscsaba—Mezőberény—Köröstarcsa

x	x	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk.	19.25
5.55	12.40	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	8.40 19.15
6.18	13.03	ind.	Békés városháza	ind.	8.18 18.53
6.45	13.30	ind.	Mezőberény község.	ind.	7.53 18.28
7.02	13.47	érk.	Köröstarcsa posta	ind.	7.33 18.08

Füzesgyarmat—Szeghalom—Mezőberény p. u.

x	x	x	i.	Füzesgyarmat közsh.	é.	17.50
5.00	—	—	i.	Szeghalom Templom-t.	é.	8.01 — — 17.20
5.30	—	17.08	i.	Körösladány község.	i.	7.29 — — 15.29
6.02	—	17.42	i.	Köröstarcsa posta	i.	7.05 7.30 13.47 15.05
6.28	7.33 13.55 18.08	é.	Mezőberény község.	i.	6.45 7.13 13.30 14.45	
6.45	7.50 14.12 18.25	é.	Mezőberény p. u.	i.	— 7.07 — 14.35	
6.50	— 14.18	—	é.	Mezőberény p. u.	i.	— 7.07 — 14.35

Békéscsaba—Szeghalom

x	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk.	19.25
5.55	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	19.15
6.18	ind.	Békés városháza	ind.	18.53
6.45	ind.	Mezőberény község.	ind.	18.28
7.05	ind.	Köröstarcsa posta	ind.	18.08
7.29	ind.	Körösladány község.	ind.	17.42
7.51	érk.	Szeghalom p. u.	ind.	17.19
8.03	érk.	Szeghalom Piac-tér	ind.	17.05

Szeghalom—Berettyóújfalu

—	—	—	ind.	Szeghalom p. u.	érk.	—	—	17.13
4.25	—	—	ind.	Szeghalom Templom-tér	érk.	—	—	17.05
4.48	—	—	ind.	Csökmő posta	ind.	—	—	16.42
5.13	7.43 12.58	ind.	Darvas posta	ind.	7.32 12.47	16.22	—	—
5.35	8.05 13.20	ind.	Zsáka posta	ind.	7.13 12.28	15.58	—	—
5.43	8.13 13.28	ind.	Furta posta	ind.	7.05 12.20	15.50	—	—
6.04	8.34 13.49	ind.	Berettyószentmárton	ind.	6.41 11.56	15.26	—	—
6.10	8.40 13.55	érk.	Berettyóújfalu p. u.	ind.	6.35 11.50	15.20	—	—
6.15	8.45 14.00	érk.	Berettyóújfalu község.	ind.	6.30 11.45	15.10	—	—

Békéscsaba—Szarvas

g	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk.	10.03
13.55	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	9.55
14.05	ind.	Kondoros község.	ind.	8.58
15.06	ind.	Szarvas Árpád-szálló	ind.	7.45
16.15	érk.	Szarvas Árpád-szálló	ind.	7.45

Figyelmeztetés: x = csak hétköznap közlekedik; c = Berettyóújfalu és Zsáka között csak hétköznap, Zsáka és Darvas között csak hétköznapra eső hétfőn és csütörtökön közlekedik; d = Zsáka és Darvas között csak hétfőn és csütörtökön közlekedik; g = hétköznapra eső hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

Felvilágosítások a MAVAUT Főnökségénél, B-csaba, II., Kazinczy-u. 1-3. Telefon: 233.

Békéscsaba m. város polgármestere. 358/1943. ikt. sz.

Felhívás

Békéscsaba város gazdaközönségéhez!

Értesítem a gazdálkodókat, hogy a város ellátatlanjainak fehér-áruval és hússal való ellátása céljából a folyó évben is kötök hízalási szerződéseket.

Felkérem a város gazdátársadalmát, hogy minél nagyobb számban kössenek le Békéscsaba város részére hízósertéseket.

A város részére hízalásra leköötött sertések a beszoigáltatási pontokba beszámítanak

A hízalási szerződések megkötését az u. n. Népház 5. számú szobájában intézik

Békéscsaba, 1943. augusztus 24.

vitéz Jánossy Gyula s. k. m. kir. kormányfőtanácsos, polgármester.

Folyékony

antilop cipőtisztító!

Nem fest, remek találmány.

Minden színbén kapható a Körösvidék-bolt cipőosztályán.

Tőzsde

Valuta: Leu 1'95-2'05 svájci frank 79'60-1'060 szlovák korona 11'45-11'78.

1943. aug. 25-i békéscsabai

Állattárak:	terményárak:
Borjú 210-240	Búza 43-
Marha 140-220	Árpa 36-
Juh 150	Zab 40-
Híz.sertés 257-290	Szem teng. 23'50
Sov. kg 260-430	Csöv. —
Vál malac drb 86 f	Korpa 24-
Hízott liba 480	Bab 77'00-85'00
ruca 470	Köles 40'00
Csirke 440	Tökmag 65'00
Tyúk 360	Luc. mag 580-
Pulyka 420	Széna réti 14'00
Gyöngytyúk 440	Luc. 17'00
Tojás kg-ja 420	Szalma al. 6'00
db-ja 21-22	tak. 7'00

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vesz fel a kiadóhivatal. **Apróhirdetési díj a feladatok készpénzben fizetendő.** Cím a kiadóban lévő hirdetésekre vidékieknek csak válaszbélyeg ellenében válaszolhatunk. Jelíges levelek leadásakor a kiadóhivatalban 30 fillér bélyegdíj fizetendő.

Két db 3 éves hasas belga kanca eladó. Ficzere Ferenc, Gyula, Bajza-utca 5 szám

Ügyes szabót vasalni felvesz a Szelnert festőde.

Eladó egy szekrény, ágyak és egyéb ingóságok. Ambrus Jánosné, Bartóky József utca 2

Munkásfelügyelőleányt, komolyat felvesz mérnöki iroda, Andrassy-út 21 x

Forgalmas helyen kavicsműhely bognárműhelyel együtt, vagy küőa is, haláleset miatt kiadó. Özv. Podani Pálné, Gyoma. Horthy Miklós-út. x

Kézimunkázlet áruval, berendezéssel, előnyomdával eladó. Mezőberény, Nagymester utca 30 x

Irodai munkaerő, lehetőleg gyakorlattal (gápirás), kerestetik. Erdőfelügyelőség. Újvársztré 1 sz. x

2 drb stüldő sürgősen eladó. Munkás-utca 12.

**Napvédő-
szemüveg**

k a p h a t ó a
KÖRÖSVIDÉK-BOLTBAN.